

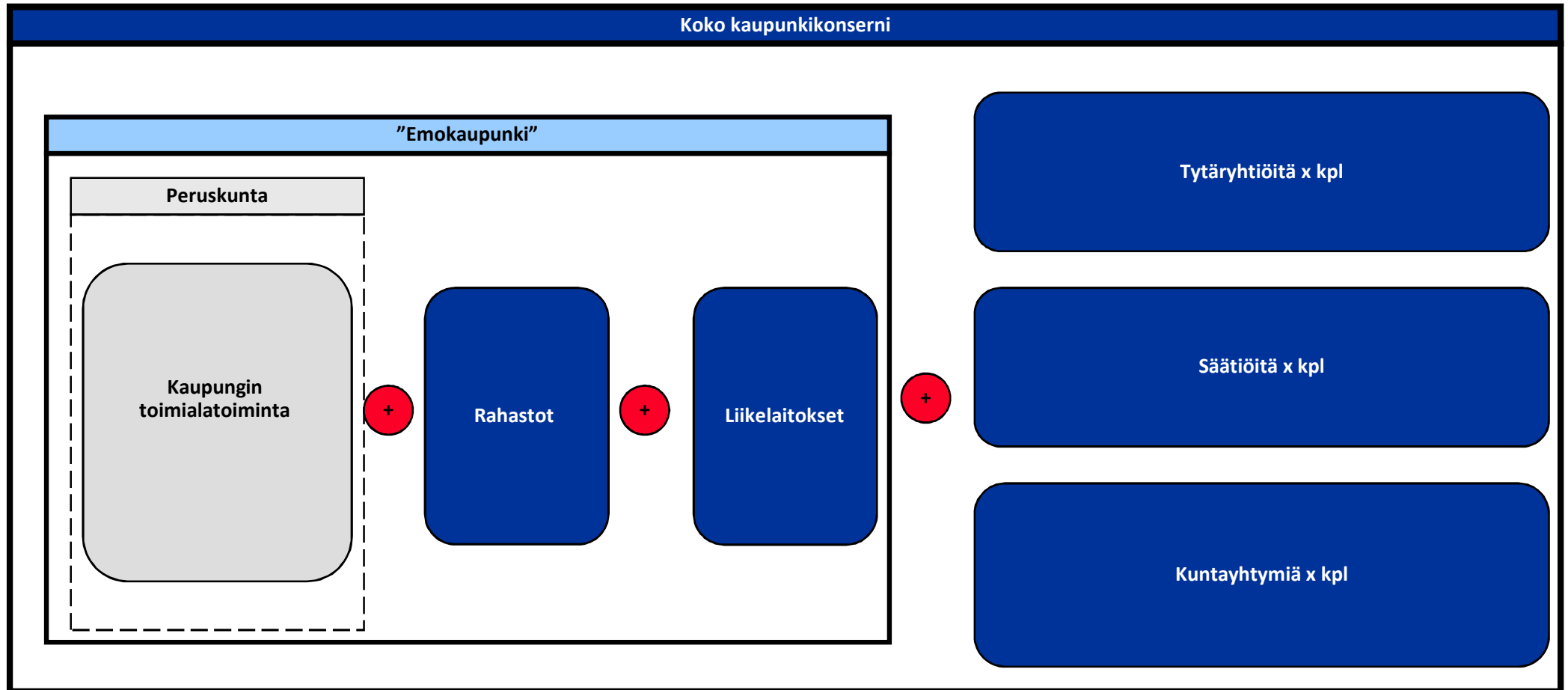
Lahden kaupungin konsernitilinpäätösanalyysi 2014

Versio : 18.6.2015

B&MANs

Bo-Erik Ekström/ Rudolf Ekström

Suurkaupunkien konsernirakenne – B&MANs analyysi kattaa koko kaupunkikonsernin



Kuntien tilinpäätösanalyysit

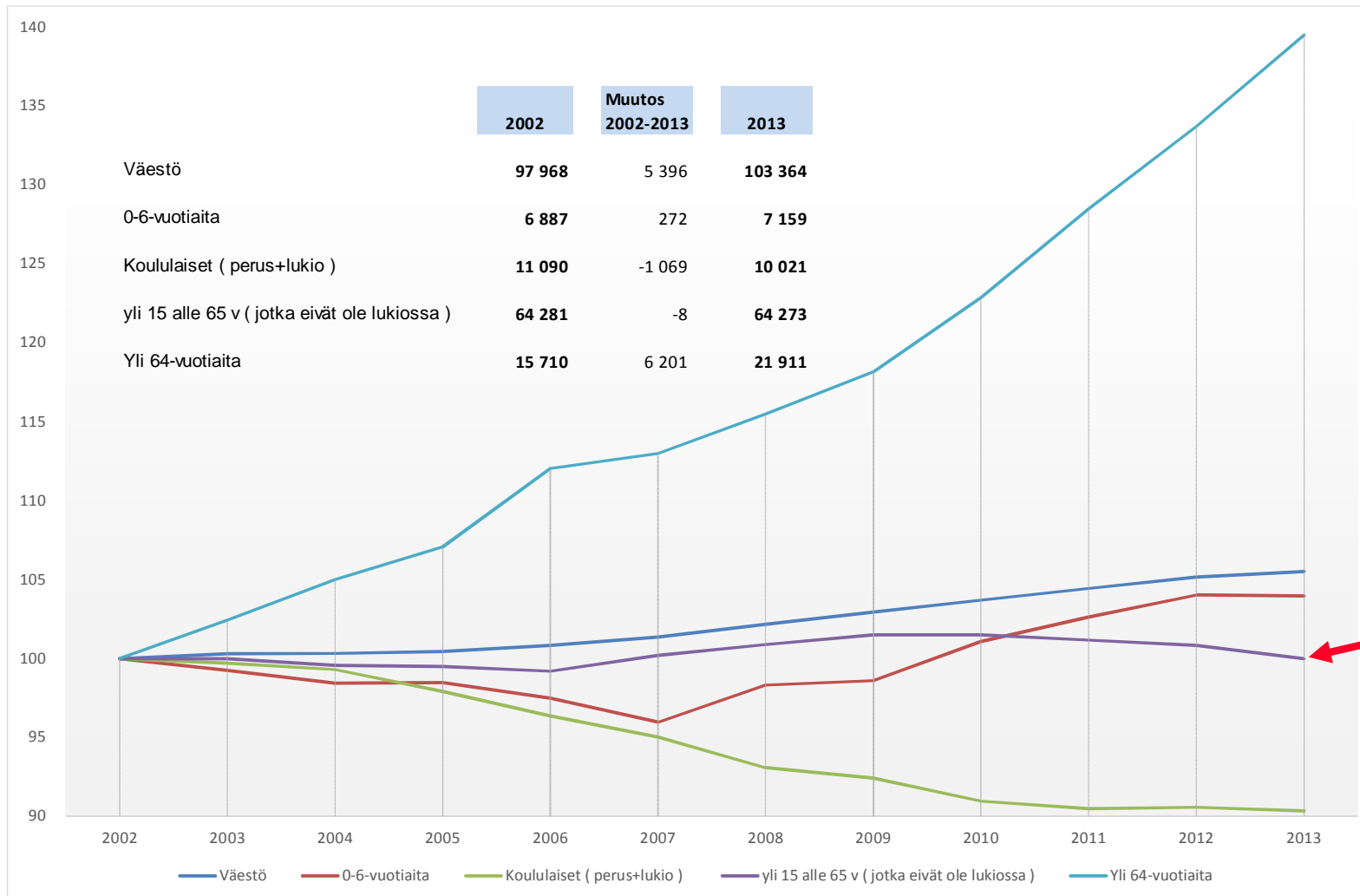
- *Kuntien tilinpäätösanalyysien* tavoite on tarjota kuntalaisille, päättäjille, medialle sekä muille kuntataloudesta kiinnostuneille tahoille riippumaton ja analyttinen väline kaupunkien taloudellisen tilan seurantaan.
- Analyysi on tehty yritystaloudellisesta näkökulmasta, mutta malli on kuitenkin räätälöity kuntataloudelle soveltaen olemassa olevia yritysanalyysityökaluja. Lähestymistapa mahdollistaa kuntien taloudellisen kehityksen seuraamisen aiempaa tarkoituksenmukaisimmilla, tarkemmilla ja vertailukelpoisemmilla mittareilla.
- Seuranta on säännöllistä ja sen tarkoituksena on helpottaa kuntatalouden ja kuntien toiminnan ymmärtämistä sekä lisätä sen läpinäkyvyyttä. Näin analyysien tarkoituksena on edesauttaa myös kuntataloudesta käytävän keskustelun tason ja kiinnostuksen kohenemistä ja kannustaa myös kuntalaisten ja yksityisen sektorin aktiivisempaa osallistumista kuntataloudesta käytävään keskusteluun.
- Analyyseissä kuntien asukkaita kutsutaan **asukasomistajiksi** soveltaen kuluttajaosuuskuntien asiakasomistajakäsitettä, sillä kunnallisella toiminnalla on monia yhtäläisyyksiä juuri kuluttajaosuuskuntien kanssa. Asukkaat sekä rahoittavat kuntien toiminnan että käyttävät niiden tarjoamia palveluita. Kuntatalouden tarkasteleminen omistajan näkökulmasta muistuttaa myös siitä, että kuntalaisten intresseissä on valvoa ja pohtia, kuinka kuntakonsernien laajoja omaisuusmassoja hallitaan ja hyödynnetään.
- Verkkosivuille www.asukasomistajat.fi päivitetään vuoden mittaan suurimpien kuntien tilinpäätösanalyysien versiot.

Sisältö

- Tausta ja tavoitteet
- **Lahden kaupunki 2010-2014**
- Lahden kaupunkikonserni 2014
- Lahden kaupunkikonserni - yhteenveto

Lahden kaupungin väestörakenteen kehitys : 2002 - 2013

Indeksointi : 100 on jokaisen väestösegmentin asukasmäärä vuonna 2002 ja indeksi siis kertoo miten tämä **segmentti** kehittyy vuoteen 2013. Segmentin "valinta" perustuu Tilastokeskuksen ja Kuntaliiton julkaisemiin "nettokustannus per asukas" tilastoihin



Verotulot olivat 385,8 meur vuonna 2014 – yksi veroprosentti tuo 16,5 meur.

	2014	2013	2012	2011	2010	2009	ERO 2014/2013	Muutos % 2014/2013	5v CAGR
Kunnallisvero (%)	20,25 %	19,50 %	19,50 %	19,50 %	19,00 %	19,00 %			
Lahden kaupungin tuloslaskelma									
<i>Kunnan tulovero</i>	334 941	325 137	306 765	293 064	281 809	286 486	9 804	3,02 %	4,41 %
<i>Osuus yhteisöveron tuotoista</i>	22 542	21 159	19 602	23 807	18 371	15 920	1 383	6,54 %	5,25 %
<i>Kiinteistövero</i>	28 285	27 117	25 362	24 978	24 392	18 592	1 168	4,31 %	3,77 %
<i>Koiraverot/Muut verot</i>	0	0	0	0	0	-1	0		
Verotulot yhteensä	385 768	373 413	351 729	341 849	324 572	320 997	12 355	3,31 %	4,41 %

TP2014 : “Kunnallisvero kasvoi 3,0 prosenttia, mikä johtui kunnallisveroasteen nostosta 0,75 prosenttiyksiköllä 20,25 prosenttiin vuoden 2014 alusta alkaen. Ilman veroasteen korotusta kunnallisveron tuotto olisi laskenut n. 0,5 prosenttia.”

TP2014: “ Verotulot lisääntyivät edellisvuodesta 3,3 prosentilla, mikä pääosin perustui kunnallisveron korotukseen” .

Valtionosuudet olivat 2,0 meur pienemmät suhteessa vuoteen 2013 – verotulojen taseaus on Lahdessa alhainen

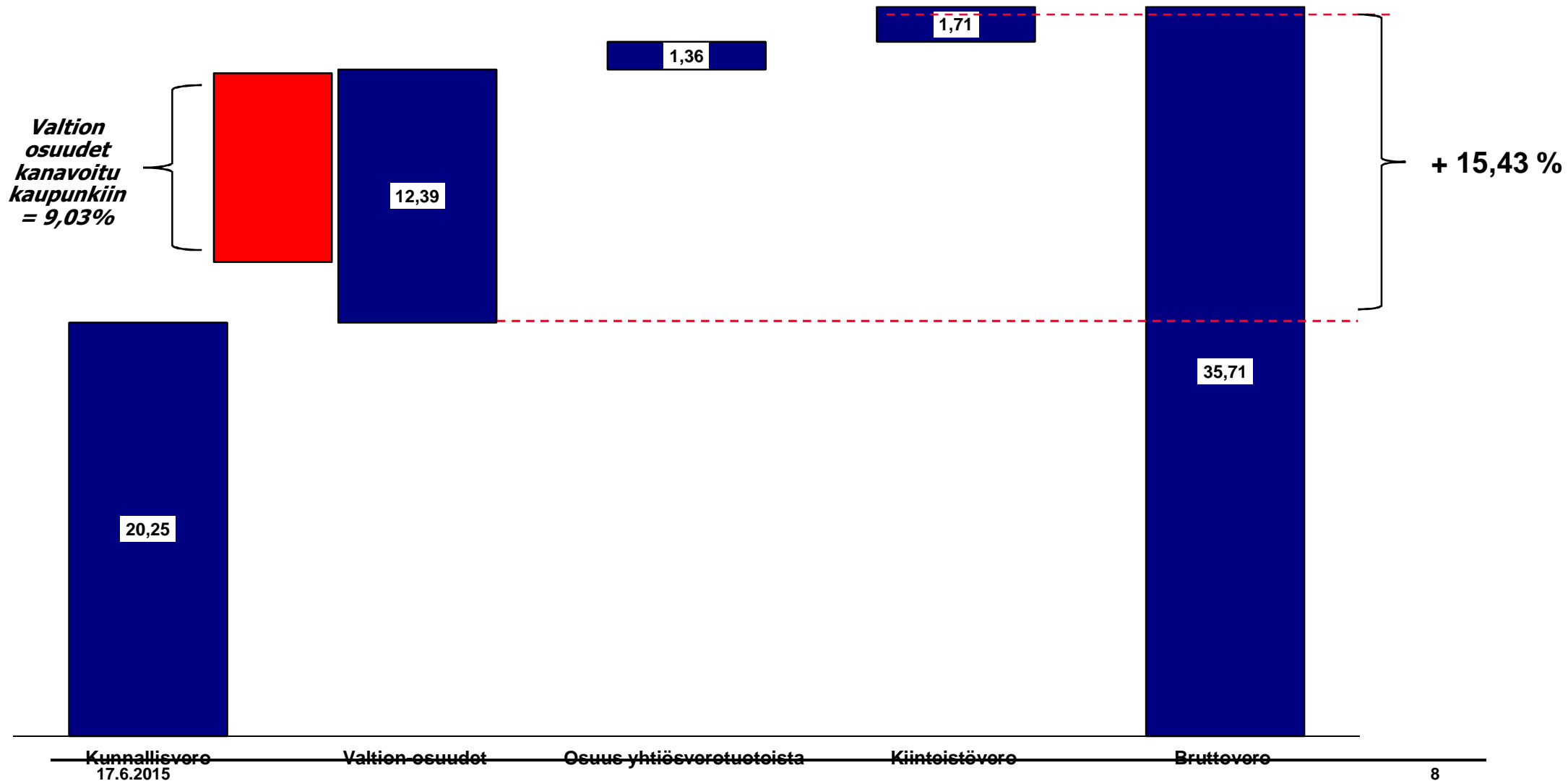
Data Lahden kaupunki Analyysi : B&MANs

Lahden kaupunki	2010 Lahti	2011 Lahti	2012 Lahti	2013 Lahti	2014 Lahti	Muutos 2014/2013	CAGR
Asukkaita	101 574 19,00 %	102 297 19,50 %	103 005 19,50 %	103 366 19,50 %	103 811 20,25 %	445 0,75 %	
<i>Peruspalveluiden valtionosuus</i>	145 728	150 747	160 825	162 297	160 825	1 472	2,49 %
<i>Opetus- ja kulttuuritoimi</i>	-8 286	-8 149	-8 560	-8 913	-8 560	-353	0,82 %
<i>v2010 järjestelmämuutoksen taseaus</i>	-110	-110	-110	-110	-110	0	0,00 %
Valtionosuudet brutto	137 332	142 488	152 155	153 274	152 155	1 119	2,60 %
<i>Verotulojen taseaus</i>	-2 962	-1 882	-2 902	-2 041	-2 902	-861	-0,51 %
Valtionosuudet netto	134 370	140 606	149 253	151 233	149 253	-1 980	2,66 %

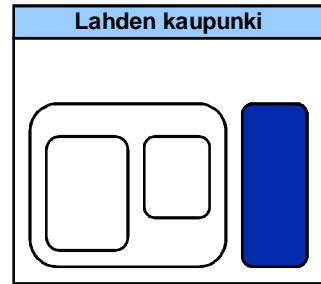
Kun yksi veroprosentti tuo Lahden kaupungille 16,5 meur , niin valtionosuudet edustavat 9,00 % kunnallisveroprosentin tuottoa – kaupunkitasolla. Kun valtionosuuksia kanavoidaan suoraan myös Lahden tyttärille niin konsernitasolla valtionosuukisa maksettiin Lahden kaupungille 204,9 meur edestä , joka vastaa 12,40 kunnallisveroprosentin tuottoa

Lahden kaupungin bruttovero oli vuonna 2014 = 35,71 % (34,93 %)

Bruttoveroprosentti vastaa sitä verotaso, jota kunnat joutuisivat kantamaan asukkailtaan ilman valtion ja kunnan välisiä tulonsiirtoja missä myös kiinteistövero peritään osana kunnallisveroa



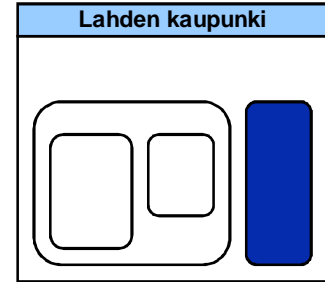
Lahden kaupungilla on 6 liikelaitosta, joiden liikevaihto vuonna 2014 oli 93,7 meur – toiminnan kokonaisliikevoitto 6,7 meur– peruspääoma korvauksia ei makseta eikä vaadita



keur	Liikelaitokset 2014	Lahden Kaupunginorkesteri	Lahden Tietotekniikka	Lahden Kaupunginteatteri	Tilakeskus	Lahden Ateria	Lahden Servio	Yhteensä
Tulot		5 936	9 344	8 376	46 538	15 022	8 488	93 704
Menot		5 518	6 745	8 253	23 170	14 545	8 516	66 747
Toim.kate		418	2 599	123	23 368	477	-28	26 957
Poistot		29	2 690	202	17 358	-1	10	20 288
Liikevoitto		389	-91	-79	6 010	478	-38	6 669
		6,55 %	-0,97 %	-0,94 %	12,91 %	3,18 %	-0,45 %	7,12 %
Rahoituskulut		-3	-126	-11	-2 253	-2	0	-2 395
Rahoitustuotot		1	0	0	9	0	0	10
Verot		0	0	0	0	0	0	0
Nettotulos		387	-217	-90	3 766	476	-38	4 284
		6,52 %	-2,32 %	-1,07 %	8,09 %	3,17 %	-0,45 %	4,57 %
Peruspääomakorvaus		0	0	0	0	-2	0	-2
Tulos		387	-217	-90	3 766	478	-38	4 286
		6,52 %	-2,32 %	-1,07 %	8,09 %	3,18 %	-0,45 %	4,57 %

Data Lahden kaupunki Analyysi : B&MANs

Lahden kaupungin liikelaitokset sitovat toimintaansa 260,7 meur – tilakeskus siitä suurimman osan (251,6 meur)



keur

Liikelaitokset 2014	Lahden Talouspalvelut	Lahden Tietotekniikka	Lahden Kaupunginteatteri	Tilakeskus	Lahden Ateria	Lahden Sivouspalvelu	Yhteensä
Sidottu toimintaan	578	3 024	-71	246 189	3 056	2 581	255 357
Sijoitukset	0	0	0	5 380	0	0	5 380
Kassa	0	0	3	0	2	0	5
Sidottu pääoma	578	3 024	-68	251 569	3 058	2 581	260 742
Lainat kaupungilta/kunnalta	82	4 208	260	246 126	0	0	250 676
Muut rahottajat	0	0	0	0	0	0	0
Korolliset velat	82	4 208	260	246 126	0	0	250 676
Oma pääoma	496	-1 184	-328	5 443	3 058	2 581	10 066
Peruspääoma	0	0	0	0	0	0	0

Kokonaisuudessaan tuloja kertyi vuonna 2014 kaupunkitasolla 669,8 meur. Tämä on 40,9 meur enemmän kuin vuonna 2013

Data Lahden kaupunki Analyysi : B&MANs

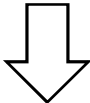
Lahden kaupungin tuloslaskelma	2014	2013	2012	2011	2010	ERO 2014/2013	2014/2013	5v CAGR
<i>Myyntituotot</i>	25 335	19 014	15 045	14 740	14 529	6 321	33,24 %	14,91 %
<i>Maksutuotot</i>	37 858	36 217	41 210	39 352	36 917	1 641	4,53 %	0,63 %
<i>Tuet ja avustukset</i>	17 867	18 721	15 811	15 134	14 577	-854	-4,56 %	5,22 %
<i>Vuokratuotot</i>	21 408	21 668	19 462	19 422	18 734	-260	-1,20 %	3,39 %
<i>Muut tuotot</i>	28 671	8 150	13 210	7 897	5 410	20 521	251,79 %	51,73 %
Toimintatuotot	131 139	103 770	104 738	96 545	90 167	27 369	26,37 %	9,82 %
Valmistus omaan käyttöön	624	443	385	223	210	181		
<i>Verotulot</i>	385 768	373 413	351 729	341 849	324 573	12 355	3,31 %	4,41 %
<i>Valtionosuudet</i>	149 253	151 233	149 883	140 606	134 371	-1 980	-1,31 %	2,66 %
<i>ALV:n takaisinperintä</i>	0	0	0	0	0	0		
Verot ja valtionosuudet	535 021	524 646	501 612	482 455	458 944	10 375	1,98 %	3,91 %
<i>Satunnaiset tuotot</i>	2 990	0	0	0	0	2 990		
<i>Satunnaiset kulut</i>					-97	0		
Myyntivoitot/tappiot	2 990	0	0	0	-97	2 990		
" Liikevaihto "	669 774	628 859	606 735	579 223	549 224	40 915	6,51 %	5,09 %

TP2014 :” Toimintatuotot kasvoivat 26,4 prosenttia edellisvuoteen nähden. Tuottojen hyvän kehityksen isoimpana selittävä tekijänä oli käyttömaksuuden myyntivoittojen kasvu, joka sisälsi kertaluontoisen **konsernin sisäisen kaupan (19,3 milj. euroa)**, mutta myös myynti- ja maksutuotot toteutuivat edellisvuotta paremmin “

Lahden kaupungin organisaatio 31.12.2014

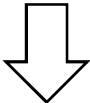


Henkilöstö (2013)
6 562



Henkilöstö (2014)
6 074

Henkilöstökulut (2013)
275,4 meur



Henkilöstökulut (2014)
270,0 meur

266 366

Vuoden 2014 liikevoitto oli peräti 10,3 meur – toimintakustannuksia on kaupunkitasolla vähennetty 5 meur ja poistoja 1,5 meur ja kun tuloja kertyi 40,9 meur edellisestä vuotta enemmän , niin liikvoittotason parannus oli peräti 47,6 meur

Lahden kaupungin tuloslaskelma	2014	2013	2012	2011	2010	ERO 2014/2013	2014/2013	5v CAGR
" Liikevaihto "	669 774	628 859	606 735	579 223	549 224	40 915	6,51 %	5,09 %
<i>Palkat ja palkkiot</i>	201 675	206 939	200 171	191 825	180 788	-5 264	-2,54 %	2,77 %
<i>Eläkekulut</i>	55 797	57 366	54 604	53 731	50 747	-1 569	-2,74 %	2,40 %
<i>Muut hlö sivukulut</i>	12 481	11 130	11 591	11 189	11 148	1 351	12,14 %	2,86 %
Henkilöstökulut yhteensä	269 953	275 435	266 366	256 745	242 683	-5 482	-1,99 %	2,70 %
Palvelujen ostot	255 442	254 158	243 090	223 380	209 158	1 284	0,51 %	5,12 %
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	25 201	27 962	27 278	26 101	24 988	-2 761	-9,87 %	0,21 %
Avustukset	50 874	50 678	47 205	41 699	40 971	196	0,39 %	5,56 %
Vuokratulut	0	0	0	0	0	0		
Muut toimintakulut	23 007	21 319	17 434	14 687	12 075	1 688	7,92 %	17,49 %
Toiminnankustannukset	624 477	629 552	601 373	562 612	529 875	-5 075	-0,81 %	4,19 %
Toimintakate	45 297	-693	5 362	16 611	19 349	45 990		
Poistot	34 962	36 525	30 421	31 448	29 335	-1 563	-4,28 %	4,48 %
Liikevoitto	10 335	-37 218	-25 059	-14 837	-9 986	47 553		

Rahoitustoiminnan tulos oli 10,7 meur (- 21,5 meur) – kaupungin nettotulos oli täten peräti 51 meur parempi suhteessa edelliseen vuoteen

Lahden kaupungin tuloslaskelma	2014	2013	2012	2011	2010	ERO		5v CAGR
						2014/2013	2014/2013	
Liikevoitto	10 335	-37 218	-25 059	-14 837	-9 986	47 553		
<i>Korkotuotot</i>	10 350	10 994	11 749	12 448	11 989	-644	-5,86 %	-3,61 %
<i>Muut rahoitustuotot</i>	13 372	8 917	29 075	20 059	16 484	4 455	49,96 %	-5,10 %
<i>Korkokulut</i>	-12 579	-10 950	-11 574	-11 398	-10 832	-1 629	14,88 %	3,81 %
<i>Muut rahoituskulut</i>	-467	-1 452	-204	-656	-657	985	-67,84 %	-8,18 %
Netto korot	10 676	7 509	29 046	20 453	16 984	3 167	42,18 %	-10,96 %
Arvonalentumiset	0	-313	-5	-29	-185	313		
Netto tulos	21 011	-30 022	3 982	5 587	6 813	51 033		

TP2014: ”Rahoitustuottojen kasvu selittyy pääosin muihin rahoitustuottoihin kirjattavien konserniyhtiöiden osinkojen lisäyksestä. Lahti Energia Oy:n osinko kaupungille oli 10 milj. euroa, kun se edellisvuonna oli 7,5 milj. euroa”

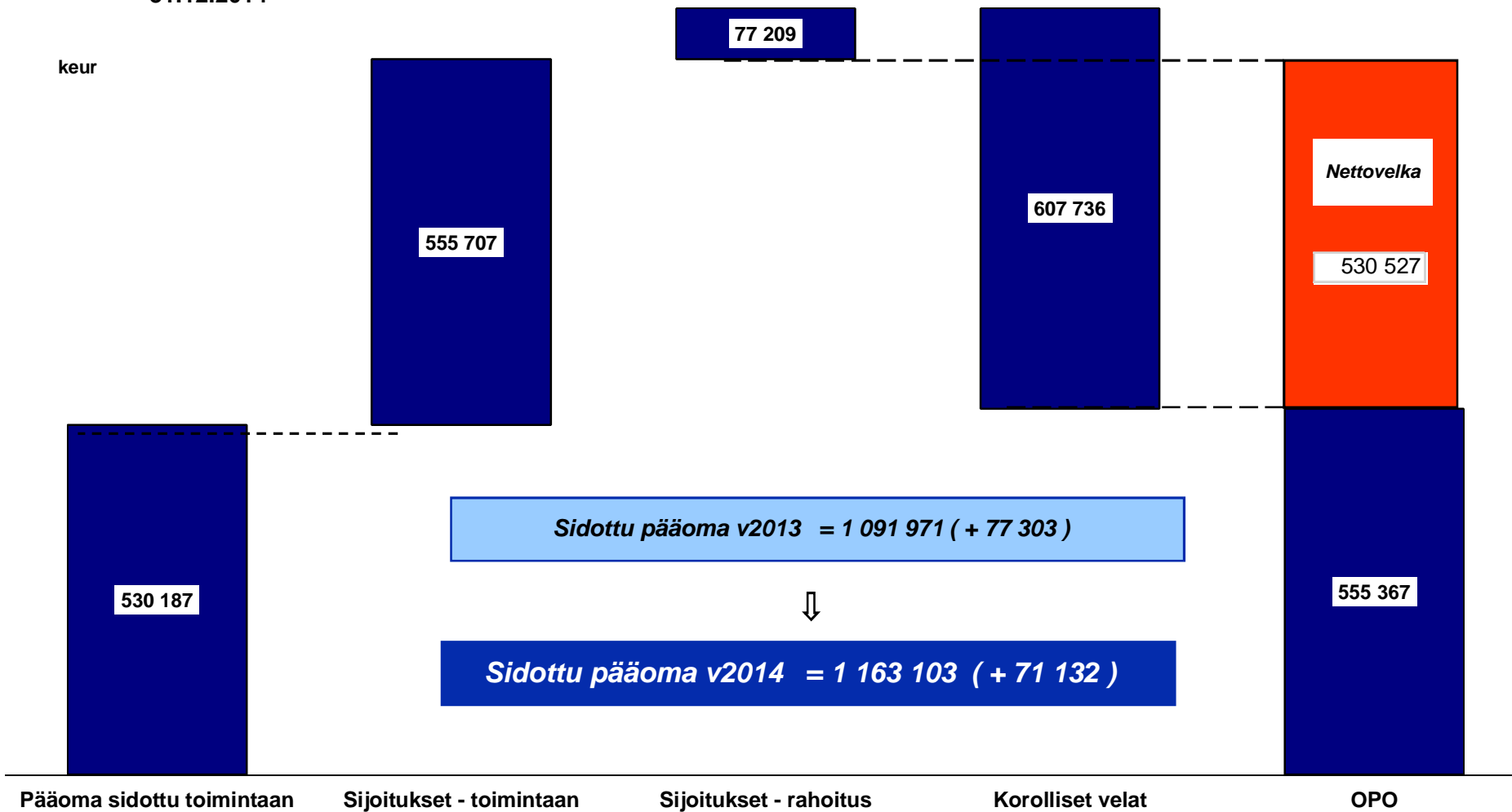
TP2014: ”Lahden vuoden 2014 tulos oli 21 miljoonaa euroa, mutta siihen sisältyi noin 22 miljoonan euron edestä konsernin sisäisiä tai satunnaisia eriä, joita ilman tulos olisi ollut 1 miljoonan euron tappiollinen”

Lahden kaupungin nettovelkaa 530,5 meur (+ 40 meur)

31.12.2014

Data Lahden kaupunki Analyysi : B&MANs

keur



keur

**Lahden kaupungin investoinnit
80,7 meur (+ 27,3 meur) – uutta
lainaa otettiin 48,3 meur edestä ja
tytäryhtiöt maksoivat emolle 4,5
meur edestä lainoja takaisin , 22,9
meur sidottiin varoja
käyttöpääomaan - kassavaroja
lisättiin 8,6 meur**

Lahden kaupunki			ERO
Rahoituslaskelma	2014	2013	2014/2013
Vuosikate	52 982	6 817	46 165
Satunnaiset erät	2 990	0	2 990
Tulorahoituksen korjaukset	-23 588	-1 891	-21 697
Toiminnan rahavirta	32 384	4 926	27 458
Investointimenot	-80 713	-53 404	-27 309
Rahoitusosuudet inv.menoihin	2 890	1 049	1 841
Pysyvien vastaavien luovutustulot	24 041	1 335	22 706
Investointien rahavirta	-53 782	-51 020	-2 762
Toiminnan ja investointien rahavirta	-21 398	-46 094	24 696
Antolainasaamisten lisäykset	-43 390	-77 200	
Antolainasaamisten vähennykset	47 938	17 802	
Antolainauksen muutokset	4 548	-59 398	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	153 068	90 006	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-48 144	-21 056	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-56 618	38 373	
Lainakannan muutokset	48 306	107 323	
Oman pääoman muutokset	0	0	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-163	-424	
Vaihto-omaisuuden muutos	241	63	
Saamisten muutos	-17 420	1 199	
Korottomien velkojen muutos	-5 508	9 622	
Muut maksuvalmiiden muutokset	-22 850	10 460	
Rahoituksen rahavirta	30 004	58 385	
Rahavarojen muutos	8 606	12 291	
Rahavarat 31.12.	77 208	68 603	
Rahavarat 1.1.	68 603	56 311	

Data Lahden kaupunki Analyysi : B&MANs

Konsolidoimalla peruskunta ja liikelaitokset syntyy Lahden kaupunki – liikelaitoksia rahoitetaan sisäisillä lainoilla eikä niihin ole mitään peruspääomaa kanavoitu

keur

Lahden kaupunki 2014	Perus kunta	Rahastot (+ myynti voitot)	Like- laitokset	Eli- minoinnit	Lahden Kaupunki
Tulot	664 975	390	93 704	-89 295	669 774
Menot	645 961	1 062	66 747	89 293	624 477
Toim.kate	19 014	-672	26 957		45 297
Poistot	18 190	301	16 471		34 962
Liikevoitto	824	-973	10 486		10 335
	0,12 %		11,19 %		1,54 %
Rahoituskulut	-13 045	-1	-2 395	2 395	-13 046
Rahoitustuotot	26 082	25	10	-2 395	23 722
Peruspääomakorvaus			-2		0
Tuloksen oikaisut	0				0
Nettotulos	13 861	-949	8 101		21 011

Lahden kaupunki 2014	Perus kunta	Rahastot (+ myynti voitot)	Like- laitokset	Eli- minoinnit	Lahden Kaupunki
Sidottu toimintaan	253 835	20 995	255 357		530 187
Sijoitukset	800 389	614	5 380	-250 676	555 707
Kassa	76 653	551	5		77 209
Sidottu pääoma	1 130 877	22 160	260 742		1 163 103
Korolliset velat	607 736	0	250 676	-250 676	607 736
Oma pääoma	523 141	22 160	10 066	0	555 367
Peruspääoma				0	

Data Lahden kaupunki Analyysi : B&MANs

Sisältö

- Tausta ja tavoitteet
- Lahden kaupunki 2010-2014
- **Lahden kaupunkikonserni 2014**
- Lahden kaupunkikonserni - yhteenveto

Lahden kaupungin tytäryhtiötoiminta – *kuusi laajempaa kokonaisuutta*

Data Lahden kaupunki Analyysi : B&MANs

Lahden kaupunginkonserni

Lahden kaupunki

LIIKETOIMINTAA HARJOITTAVAT

1	502 Lahden Pysäköinti Oy
2	518 Lahden Seudun Kuntatekniikka Oy
3	503 Lahden Sibeliustalo Oy
4	504 Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy
5	517 Energon Oy
6	512 LE-Sähköverkko Oy
7	507 Lahti Aqua Oy konserni
8	513 Aqua Palvelu Oy
9	514 Aqua Verkko Oy
10	506 LK Kiinteistöpalvelut Oy
11	508 Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy
12	520 Työterveys Wellamo Oy
13	521 Lahden Messut Oy
14	522 Lahden Sairaalaparkki Oy
15	523 Calpro Oy
16	524 LABIO Oy
17	202 Lahden Asunnot Oy
18	203 Lahden Palveluasunnot Oy
19	224 Oppilastalo Oy
20	306 Lahden Tilatalot Oy
21	316 Kiint Oy Vesijärvenkatu 36
22	308 Lahden Rudolf Steiner koulun Talo Oy
23	309 Lahden Terveystalo Oy
24	305 Osaamis kiinteistöt Oy
25	312 Riihelän Palvelukeskus Oy
26	409 Adusal Oy
27	604 Lahden Hallit Oy
28	602 Lahden Jäähalli Oy
29	603 Lahden Konservatorio Oy
30	601 Lahden seutu - Lahti Region Oy
31	614 Päijät-Hämeen Ajoharjoittelurata Oy

2014

KUNTAYHTYMÄT

1	401 Hollolan-Lahden Vesilaitos ky
2	402 Hämeen Päihdehuollon ky
3	403 Päijät-Hämeen koulutus konserni ky
4	404 Päijät-Hämeen liiton ky
5	405 Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon k
6	408 Eteva ky

SÄÄTIÖT

1	311 Musiikkiopiston Omakotisäätiö
2	605 Radio- ja tv-museosäätiö

ARAVA

1	201 Lahden Talot Oy konserni
---	------------------------------

KIINTEISTÖT

1	302 Kiint Oy Hansaparkki
2	303 Kiint Oy Lahden Sammonkatu 8
3	304 Kiint Oy Lahden Siltavouti

ENERGIA

1	505 Lahti Energia Oy konserni
---	-------------------------------

Tilikauden aikana tehtiin Lahti konsernin osalta seuraavia muutoksia

- Kaupunginsairaalan laboratoriopalvelut siirtyivät Laboratorio liikelaitokseen,
- Lamk Oy perustettiin ja toiminta eriytettiin Päijät-Hämeen koulutus konsernin toiminnasta,
- Hämeen Päihdehuollon Kuntayhtymän toiminta loppui 31.10.2014.
- LK Kiinteistöpalvelut asetettiin selvitystilaan 31.1.2014.
- Lisäksi syntyivät päätökset Lahti Events Oy:n ja Työhönvalmennus Valma Oy:n perustamisista, toiminta näiden osalta alkoi vuoden 2015 alussa.
- Salpausselän kuntajakoselvitys jatkui vuonna 2014, syksyllä päädyttiin ratkaisuun, jossa jatkoselvityksen kohteena olivat Nastolan ja Lahden sekä Hämeenkosken ja Hollolan kuntien yhdistymiset.
- Lahden alueen kuntajaon jatkoselvitys Lahden ja Nastolan osalta päättyi selvitysmiehen jättämään yhdistymissopimukseen 15.12.2014.
- Kuntien päätökset siirtyivät siten vuoden 2015 puolelle ja 26.1.2015 sekä Nastolan että Lahden valtuustot päättivät kuntien yhdistymisestä vuoden 2016 alusta
- Salpausselän Kuntajakoselvityksen jatkoselvityksen perusteella Nastola ja Lahti muodostavat uuden kunnan vuoden 2016 alusta

Lahden kaupungin konsernituloslaskelma

Lahden kaupunki 2014	Perus kunta	Rahastot (+ myynti voitot)	Like- laitokset	Eli- minoinnit	Lahden Kaupunki	Arava toiminta	Lahden Energia Oy	Liiketoim. harjoittavat	Kiinteistö toiminta	Säätiö toiminta	Kunta yhtymät	Eli- minoinnit	Lahden Kaupunki (konserni)
Tulot	664 975	390	93 704	-89 295	669 774	43 845	185 093	123 729	688	298	265 085	-159 474	1 129 039
Menot	645 961	1 062	66 747	89 293	624 477	25 360	144 175	97 469	718	489	250 222	-138 673	1 004 239
Toim.kate	19 014	-672	26 957		45 297	18 485	40 918	26 260	-30	-191	14 863	-20 801	124 800
Poistot	18 190	301	16 471		34 962	6 483	26 781	16 649	713	3	11 994	-576	97 011
Liikevoitto	824	-973	10 486		10 335	12 002	14 137	9 610	-744	-194	2 868	-20 225	27 789
	0,12 %		11,19 %		1,54 %	27,37 %	7,64 %	7,77 %	-108,10 %	-65,14 %	1,08 %		2,46 %
Rahoituskulut	-13 045	-1	-2 395	2 395	-13 046	-3 729	-7 136	-6 548	0	-8	-667	10 208	-20 926
Rahoitustuotot	26 082	25	10	-2 395	23 722	50	1 979	213	0	32	126	-23 213	2 909
Peruspääomakorvaus			-2		0								
Tuloksen oikaisut	0				0	0	0	0	0	5	-5	0	0
Nettotulos	13 861	-949	8 101		21 011	8 322	8 980	3 275	-744	-165	2 322	-33 230	9 772



Konsernitasolla liikevaihtoa kertyi 1 129,0 meur

Lahden kaupunginkonsernin tuloslaskelma	2014	2013	2012	2011	2010	Muutos 2014/2013	Nettotuloslaskelma konserni vs emo
<i>Myyntituotot</i>	431 303	422 238	472 210	479 350	433 940	9 066	405 968
<i>Maksutuotot</i>	47 821	45 374	46 963	44 569	42 315	2 447	9 963
<i>Tuet ja avustukset</i>	28 011	29 128	26 813	26 354	24 242	-1 116	10 144
<i>Vuokratuotot</i>	22 143	21 264	16 592	16 380	15 403	879	735
<i>Muut tuotot</i>	9 329	6 445	16 338	8 399	6 667	2 884	-19 342
Toimintatuotot	538 607	524 448	578 916	575 052	522 568	14 159	407 468
Valmistus omaan käyttöön	0	0	952	669	669	0	-624
<i>Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta</i>	116	130	214	293	765	-14	116
<i>Verotulot</i>	382 399	370 290	351 729	341 849	324 573	12 108	-3 369
<i>Valtionosuudet</i>	204 927	208 991	149 883	140 606	134 371	-4 063	55 674
Verot ja valtionosuudet	587 442	579 411	501 826	482 748	459 709	8 031	52 421
<i>Satunnaiset tuotot</i>	2 990	0	6 129	5 200		2 990	0
<i>Satunnaiset kulut</i>	0	0	0	0	-58	0	0
Myyntivoitot/tappiot	2 990	0	6 129	5 200	-58	2 990	0
" Liikevaihto "	1 129 039	1 103 859	1 087 823	1 063 668	982 888	25 180	459 265

Konsernitason liikevoitto oli 27,8 meur – peräti 39,1 meur parempi suhteessa edelliseen vuoteen

Lahden kaupunginkonsernin tuloslaskelma	2014	2013	2012	2011	2010	Muutos 2014/2013	Nettotuloslaskelma konserni vs emo
" Liikevaihto "	1 129 039	1 103 859	1 087 823	1 063 668	982 888	25 180	459 265
<i>Palkat ja palkkiot</i>	352 875	363 441	353 206	340 756	319 692	-10 566	151 200
<i>Eläkekulut</i>	85 997	87 786	83 927	81 784	76 365	-1 789	30 200
<i>Muut hlö sivukulut</i>	20 411	19 336	20 081	19 250	18 458	1 075	7 930
Henkilöstökulut yhteensä	459 282	470 563	457 214	441 790	414 515	-11 281	189 329
Palvelujen ostot	288 135	280 759	266 143	285 166	231 788	7 376	32 693
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	148 749	158 438	167 248	129 331	122 977	-9 690	123 548
Avustukset	54 241	53 818	48 748	43 658	42 428	424	3 367
Vuokratulot	15 760	14 250	22 028	20 758	18 533	1 511	15 760
Muut toimintakulut	38 071	40 410	32 560	32 314	37 588	-2 339	15 064
Toiminnankustannukset	1 004 239	1 018 239	993 941	953 018	867 828	-13 999	379 762
Toimintakate	124 800	85 620	93 882	110 651	115 060	39 179	79 503
Poistot	96 795	96 521	79 932	72 907	70 244	275	61 833
Tilikauden yli/alipariarviot	216	407	232	219	-1	-192	216
Liikevoitto	27 789	-11 308	13 718	37 525	44 817	39 097	17 454

Lahden kaupungilla on konsernitasolla **10 048 työntekijää** ja ulkoistamisaste alhainen **26,17 %**

Lahden kaupunginkonsernin tuloslaskelma	2014
Kustannusmassa (toimintakulut+poistot)	1 101 035
Ulkoistamisaste (konserni)	26,17 %
Henkilöstökulut (konserni)	459 282
Henkilöstökulut/hlö (= kaupunki)	41 138,83
Henkilöstö (konserni)	10 048
Henkilöstö(kaupunki)	6 074
Henkilöstö(tyttärissä&kuntayhtymissä)	3 974
<i>Henkilöstön osuus tyttärissä (%)</i>	39,55 %
Henkilöstökulut/hlö (= konserni)	45 708,83

Nettotulos konsernitasolla positiivinen

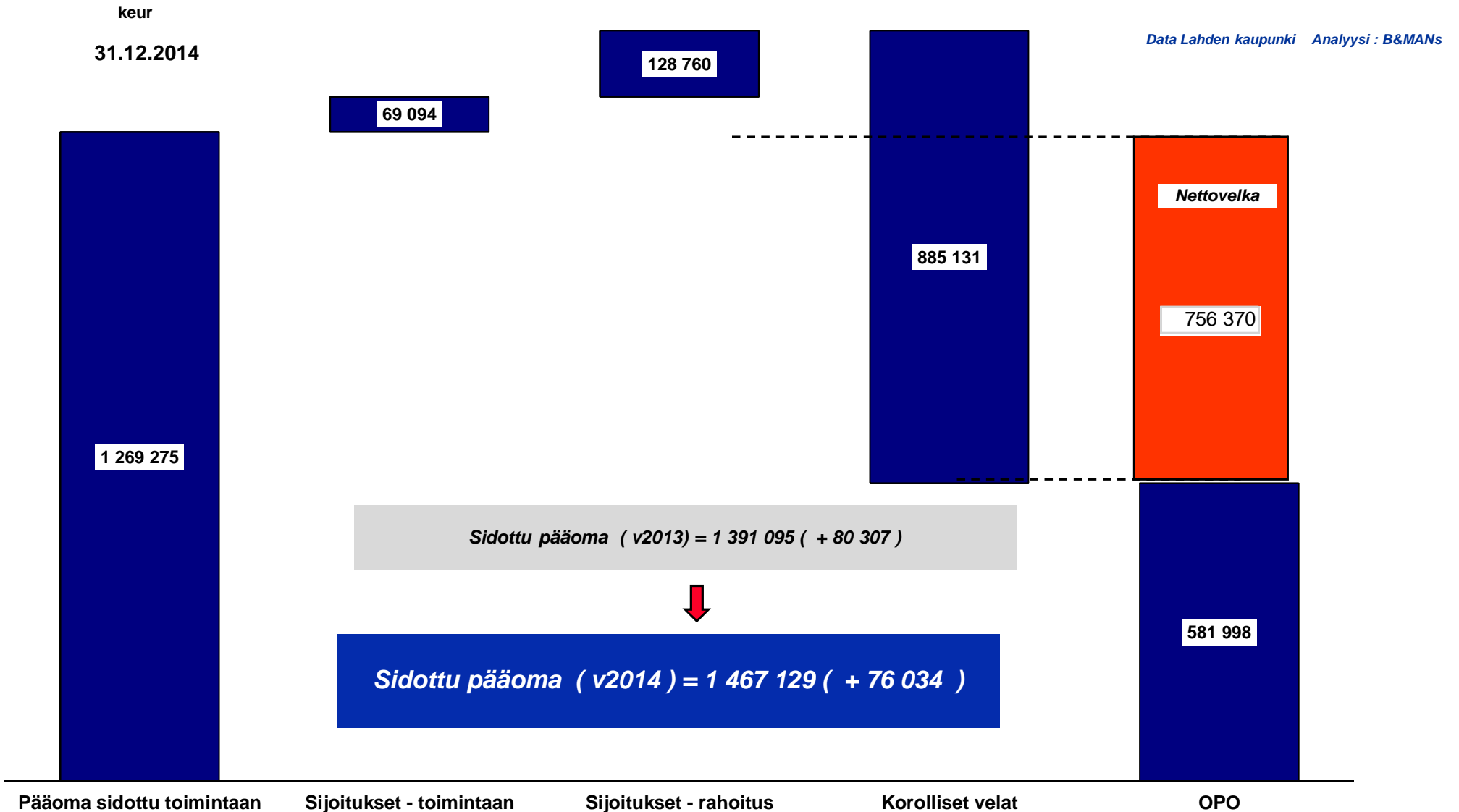
Lahden kaupunginkonsernin tuloslaskelma	2014	2013	2012	2011	2010	Muutos 2014/2013	Nettotuloslaskelma konserni vs emo
Liikevoitto	27 789	-11 308	13 718	37 525	44 817	39 097	17 454
<i>Korkotuotot</i>	1 946	534	1 081	1 770	1 179	1 411	-8 404
<i>Muut rahoitustuotot</i>	963	463	710	1 249	1 185	500	-12 409
<i>Korkokulut</i>	-19 996	-18 425	-19 008	-15 369	-13 915	-1 571	-7 417
<i>Muut rahoituskulut</i>	-930	-884	-566	-596	-1 091	-46	-463
Netto korot	-18 017	-18 311	-17 783	-12 945	-12 642	294	-28 693
Arvon alentumiset	0	-44	-17	-16	-185	-1	0
Netto tulos	9 772	-29 663	-4 082	24 564	31 990	39 390	-11 239

Lahden kaupunkikonsernin sidottu pääoma oli 1 467,1 meur - tyttäriin on sidottu 686,8 meur

Lahden kaupunki 2014	Perus kunta	Rahastot (+ myynti voitot)	Like- laitokset	Eli- minoinnit	Lahden Kaupunki	Arava toiminta	Lahden Energia Oy	Liiketoim. harjoittavat	Kiinteistö toiminta	Säätiö toiminta	Kunta yhtymät	Eli- minoinnit	Lahden Kaupunki (konserni)
Sidottu toimintaan	253 835	20 995	255 357		530 187	169 947	363 559	283 134	10 916	1 074	75 535	-165 078	1 269 275
Sijoitukset	800 389	614	5 380	-250 676	555 707	563	51 284	13 450	0	389	6 618	-558 917	69 094
Kassa	76 653	551	5		77 209	4 022	3 100	7 086	366	224	36 753	0	128 760
Sidottu pääoma	1 130 877	22 160	260 742		1 163 103	174 532	417 943	303 670	11 282	1 687	118 906	-686 832	1 467 129
Korolliset velat	607 736	0	250 676	-250 676	607 736	204 661	306 166	232 045	0	0	23 893	-489 371	885 131
Oma pääoma	523 141	22 160	10 066	0	555 367	-30 129	111 777	71 625	11 282	1 687	95 013	-234 625	581 998

Data Lahden kaupunki Analyysi : B&MANs

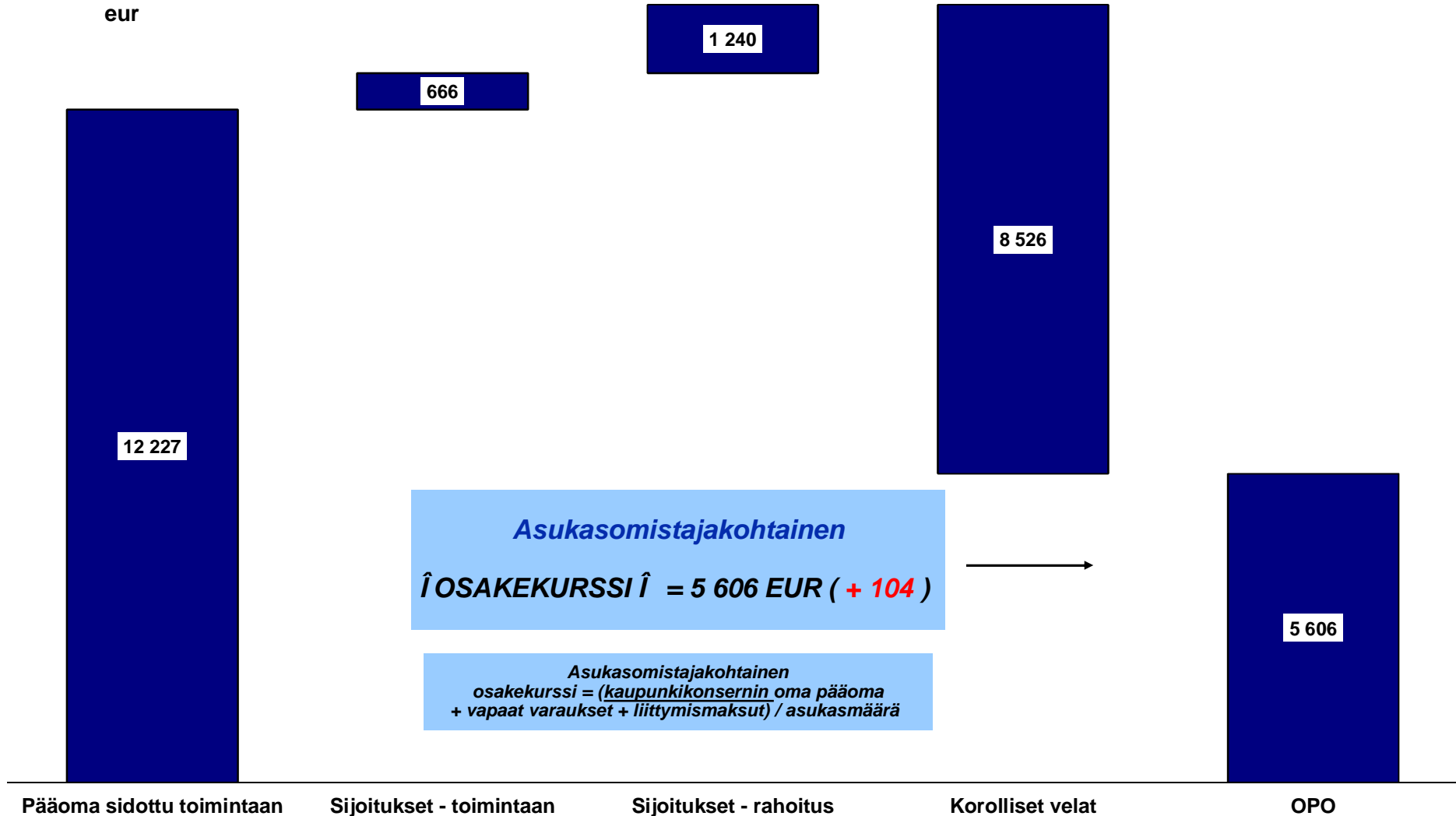
Lahden kaupunkikonsernilla on nettovelkaa 756,4 meur - nettovelan kasvu oli 37 meur



Lahden *asukasomistajan* nettovarallisuus oli vuoden 2014 lopussa 5 606 eur – korollisia velkoja oli 7 956 eur /asukas (+ 570 eur) kaupunkikonsernitasonla

31.12.2014

eur



Lahden kaupunkikonsernin investoinnit olivat vuonna 2014 yhteensä 148,0 meur, siitä 67,3 meur investoinneista tehtiin kaupungin tyttäriin.

Lahden kaupunkikonserni		2014	2013	ERO 2014/2013	Konserni vs kaupunki
Rahoituslaskelma					
Vuosikate		103 792	67 309	36 483	50 810
Satunnaiset erät		2 990	0	2 990	0
Tulorahoituksen korjauserät		-3 396	-2 356	-1 040	20 192
Toiminnan rahavirta		103 386	64 953	38 433	71 002
Investointimenot		-148 020	-191 592	43 572	-67 307
Rahoitusosuudet inv.menoihin		2 291	1 160	1 131	-599
Pysyvien vastaavien luovutustulot		9 986	4 922	5 064	-14 055
Investointien rahavirta		-135 743	-185 510	49 767	-81 961
Toiminnan ja investointien rahavirta		-32 357	-120 557	88 200	-10 959
Antolainasaamisten lisäykset		-3 572			39 818
Antolainasaamisten vähennykset		317	73		-47 621
Antolainauksen muutokset		-3 255	73		-7 803
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		185 231	117 224		32 163
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-67 775	-35 984		-19 631
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-53 668	33 272		2 950
Lainakanna muutokset		63 788	114 512		15 482
Oman pääoman muutokset		552	-5 239		-5 239
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		-185	-382		-22
Vaihto-omaisuuden muutos		-6 912	4 762		-7 153
Saamisten muutos		5 612	14 865		23 032
Korottomien velkojen muutos		-1 941	8 986		3 567
Muut maksuvalmiuden muutokset		-3 426	28 231		19 424
Rahoituksen rahavirta		57 659	137 577		21 864
Rahavarojen muutos		25 302	17 020		10 905
Rahavarat 31.12.		128 760	103 459		
Rahavarat 1.1.		103 459	86 438		

Data Lahden kaupunki Analyysi : B&MANs

Sisältö

- Tausta ja tavoitteet
- Lahden kaupunki 2009-2013
- Lahden kaupunkikonserni 2013
- **Lahden kaupunkikonserni - yhteenveto**

Lahden kaupunkikonserni – Lahden kaupungin tulos on pelkkää ilmaa , kikkailuilla kaunisteltu kaupungin tulos on silmänlumetta. Ilman sisäisiä eriä tulos on alijäämäinen.

- **Lahti leuhkii vuosikertomuksessaan, että sen viime vuoden taloudellinen tulos oli ”merkittävästi talousarviota parempi” ja saavutettu vuosikate, 53 miljoonaa euroa, on ”kaksituhattaluvun paras”.**
- **Emokaupungin nettotulos 21 miljoonaa euroa mutta konsernin nettotulos on 9,8 miljoonaa euroa**
- **Emokaupungin tulos on kuitenkin lähinnä veronkorotuksilla, sisäisillä kaupoilla ja osingoilla puhallettu kupla. Suurin osa kaupungin tuloksesta tulee kiinteistökaupasta kaupungin vesiyhtiön kanssa, josta kaupunki kuittasi mojovan 19,3 miljoonan euron myyntivoiton.**
- **Lahti myös nosti veroprosenttiaan 0,75 prosenttiyksiköllä 20,25 prosenttiin, mikä toi kassaan kymmenen miljoonaa euroa. Ilman tätä korotusta talouden kehitys olisi ollut negatiivinen.**
- **Lahden bruttveroaste on noussut jo 35,71 prosenttiin, jolla se lukeutuu surkeimpiin verrokkikaupunkien joukossa. Bruttoveroaste kuvaa verotaso, jonka kaupunki joutuisi kantamaan asukkailtaan ilman valtion ja kunnan välisiä tulonsiirtoja ja kiinteistöveroja.**
- **Lisäksi Lahti hilasi energiayhtiön kaupungille maksamaa osinkoa 7,5 miljoonasta eurosta 10 miljoonaan euroon.**
- **Menojaan Lahti sai karsittua. Henkilöstökulut vähenivät 11,3 miljoonaa euroa 189 miljoonaan euroon. Toimintakustannukset laskivat lähes 14 miljoonalla eurolla hieman alle 380 miljoonaan euroon.**
- **Lahti ei ole ainoa suuri kaupunki, joka leveilee sisäisillä kikkailuilla kaunistellulla tuloksellaan. Kyseinen toiminta tuntuu olevan traditio kuntakentässä.**

Lahden kaupunkikonserni – Lahden kaupungin tulos on pelkkää ilmaa , kikkailuilla kaunisteltu kaupungin tulos on silmänlumetta. Ilman sisäisiä eriä tulos on alijäämäinen.

- **Paluu todellisuuteen tapahtui Lahdessa jo keväällä.**
- **Kaupunginhallitus joutui repimään kuluvan vuoden budjetin auki kesken vuotta, sillä tulot ja menot eivät ole toteutuneet odotetulla tavalla (ESS 9.6.2015).**
- **Veroja oli kertynyt ennustettua vähemmän ja työttömyysturvamenot olivat karkaamassa.**
- **Lautakuntien oli pakko höylätä viiden miljoonan euron lisäsäästöt muun muassa koulumateriaaleista, lähihoitajien oppisopimuskoulutuksesta, kaupunginteatterin ensi-illoista ja Stadionin kunnossapidosta.**
- **Euromääräisesti suurimmat säästöt haetaan kaupungin keskushallinnon kuluista.**
- **Kaupungille strategisesti tärkeistä kehittämishankkeista leikataan 0,5 miljoonaa euroa.**
- **Kaupungin johdon mukaan veroja ei paineista huolimatta olla kiristämässä.**
- **Se on kirjattu tavoitteena Lahden ja Nastolan yhdistymissopimukseen. Kaupunkien yhdistyminen sinetöitiin valtuustoissa tämän vuoden alussa.**

Lahden kaupunkikonserni – Lahden kaupungin tulos on pelkkää ilmaa , kikkailuilla kaunisteltu kaupungin tulos on silmänlumetta. Ilman sisäisiä eriä tulos on alijäämäinen.

- **Lahti-konserni tekee isoja investointeja, joilla se jahtaa visiotaan olla ”houkutteleva ja elinvoimainen ympäristökaupunki”.** Pääkaupunkiseudun läheisyys on Lahdelle sekä kasvun mahdollisuus että kuihtumisen uhka.
- **Lahden pitää linkittyä Helsinkiin mutta samalla estää tilanne, jossa pääkaupunkiseudun vetovoima imee sen yritykset ja asukkaat.**
- **Lahden ydinkeskusta oli koko viime vuoden poikkeustilassa Toriparkin rakentamisen takia. Käynnissä ovat myös suuri sairaalahanke ja monitoimihallin rakentaminen. Lähivuosina edessä on suurinvestointi, jolla korvataan nykyinen energiayhtiö.**
- **Kaikkiaan konserni investoi viime vuonna 148 miljoonaa euroa, joista 67,3 miljoonaa euroa tapahtui tytäryhtiöiden kautta.**
- **Sisäisessä rahaliikenteessään Lahti toimii holding-yhtiön tavoin. Se on sijoittanut yli 500 miljoonaa euroa omaa pääomaa ja lainaa tytäryhteisöihinsä ja hakee näin korkohyötyä.**
- **Sisäistä lainaa oli viime vuoden lopussa 489 miljoonaa euroa. Kaupunkikonsernin nettovelka kasvoi viime vuonna 37 miljoonalla eurolla 756,4 miljoonaan euroon.**
- **Lahden väestö kasvoi viime vuonna 390 henkilöllä eli vaivaiset 0,4 prosenttia. Kaupungin demografia näyttää synkältä. Huolestuttavaa on etenkin työssäkäyvän eli maksavan porukan trendinomainen väheneminen.**
- **Ikäihmisten määrä kasvaa ja koululaisten määrä laskee. Lahdessa kuoli viime vuonna 131 henkilöä enemmän kuin syntyi.**
- **Lahden työttömyysaste on korkea 19,3 prosenttia.**